

LENINA KĀROGS

Preiļu rajons
CENTRĀL
1989

LATVIJAS KOMUNISTISKĀ PARTIJAS PREIĻU RAJONA KOMITEJAS UN
PREIĻU RAJONA TAUTAS DEPUTĀTU PADOMES LAIKRAKSTS

● Iznāk kopš 1950. gada 29. marta Nr. 11 (5860) ● Ceturtdien, 1989. gada 26. janvārī ● Maksa 3 kap.

Veidojas zemnieku saimniecības

● Rajona Tautas deputātu padomes izpildkomiteja savā kārtējā sēdē nolēma nodot attiecīgus zemes gabalus beztermiņa lietošanā septiņām zemnieku saimniecībām.

Aizkalnē tādas būs trīs. Izveidot individuālās saimniecības nolēmuši Stanislavs Dumbrovskis, Antons Anusāns un Pēteris Anspoks. Viņiem katram no Raiņa kolhoza piešķirta zeme 15 — 25 hektāru platībā. Rušonā par zemnieku saimniecību īpašniekiem kļuvi Georgs Stupāns, Jānis Krivāns un Jāzeps Bečs. No kolhoza «Sarkanā ausma» 20 hektārus zemes saņēmis Alberts Rožāns.

Jaunizveidotās zemnieku saimniecības galvenokārt no-

darbosies ar pienu un gaļas ražošanu. Tās sākušas iegādāties tehniku.

Cilvēkiem, kuri vēlas izveidot individuālās zemnieku saimniecības, par to jāpaziņo — personiski jāuzraksta iesniegums rajona izpildkomitejai, kā arī saimniecības pilnsapulcei vai darba kolektīva padomei. Iesniegumā norādāma zemes gabala aptuvenā atrašanās vieta un vēlāmā platība.

J. AIZKALNS

Zeme un tehnika

Ziema lauku mehanizatoriem ir tehnikas remonta laiks. Oskaina kolhoza savu traktoru un piekabes inventāru pavadījis sējas darbiem citīgi gatave Jānis Livzenieks. Viņš — pieredzējis mehanizators: par traktoristu strādā 7 gadus, iegūvis augstu kvalifikāciju — 1. klasi. Arī kā remontētājam viņam ir augstākā — sestā kategorija.

Traktors Jānim Livzeniekam ir varenis: Ieljaudnieks K-701. Ists milzenis. Knapi var iebraukt darbnīcās.

Aprunājāmies ar Jāni Livzenieku.

— Vai tāda Ieljaudas tehnika kolhozam ir vajadzīga?

— Domāju, ka ne, — viņš teica. — Ne mums tādu tirumu, kur traktoram K-701 izvērsties, ne tāda piekabes inventāra, kas to noslogotu. Izņāk to izmantot ar pusslodzi.

Lauku darbu sezonā aru un kultivēju — izstrāde, salīdzinot ar traktora jaudu, nav nekāda augstā, ziemā strādāju transportdarbos — vedu granti.

— Kāda tehnika, Jūsaprāt, vietējos apstākļos ir visizdevīgākā?

— Zemes aršanai visideālākais ir kāpurķēžu traktors T-75. Spēcīgs, augstāzīgs, ar lielām manevrēšanas spējām. Pārējos lauku darbos visvairāk piemēroti ir MTZ modifikāciju traktori. Vajadzīga arī mazjauzīga tehnika, kā traktors T-25. Ar Ieljaudas traktoriem mēs zemī pārāk saplacinām, nosusinātos laukos pat bojājam drenas.

Tādas ir Ierindas mehanizatora, zemes kopēja Jāņa Livzenieka domas par šodienas tehniku. Der ieklausīties.

J. GURGONS

● ATTEĻA: mehanizators Jānis Livzenieks.

J. ŠILICKA foto

DARBA kolektīvi beiguši izvirzīt PSRS tautas deputātu kandidātus. Tāpat kā visā valstī, arī Preiļu rajonā šis pirmsvēlēšanu kampaņas laikā vēlētaji izrāda lielu entuziasmu un patiesu ieinteresētību. Cilvēkiem vairs nav vienlīga, kas būs tautas izraudzītais deputāts, kurš pārstāvēs mūsu rajonu un republiku valsts varas augstākajos orgānos.

Darba kolektīvu sapulcēs un konferencēs izteiktas dažādas domas, izvirzīts daudz kandidātu. Gandrīz visās sapulcēs un konferencēs piedalījušies arī apgabala vēlēšanu komisijas locekļi. Viņi izskaidrojuši gan Likumu par PSRS tautas deputātu vēlēšanām, gan arī citus jautājumus par pirmsvēlēšanu kampaņas norisi. Mums daudz palīdzēja partijas un padomju darbinieki.

Lai gan veicām izskaidrošanas darbu, pieļautas arī kļūdas. Daži darba kolektīvi pārkāpa Likuma par darba kolektīviem 20. pantu, kurā teikts, ka sapulce uzskatāma par lemt tiesīgu tikai tad, ja tajā piedalās vairāk nekā puse kolektīva locekļu, bet konference — ja tajā ir klāt ne mazāk kā divas trešdaļas delegātu. Saprotams, ka sapulcē, kurā izvirza deputātu kandidātus, jānorit atbilstoši likuma prasībām.

Rajona laikraksts lasītājus jau informēja, ka apgabala vēlēšanu komisija kārtējā sēdē neregistrēja dažu darba kolektīvu protokolus, par PSRS tautas deputātu kandidātu izvirzīšanu. Aglonas internātskolas kolektīvs, piemēram, kļūdu laboja un organizēja sapulci atbilstoši prasībām. Diemžēl ne visi sekota šim paraugam. Bija arī gadījumi, kad apgabala vēlēšanu komisijai nodeva protokolus par deputāta kandidāta izvirzīšanu arodbiedrības sapulcē, kaut gan zināms, ka arodbiedrībām, tāpat kā PSKP un VLKJS organizācijām, savlaicīgi bija dotas iespējas izvirzīt savus kandidātus.

Mums centās arī pierādīt, ka sapulcē bijusi lemt tiesīga, jo tajā bijusi pārstāvēta kolektīva struktūrvienību lielākā daļa. Taču likums precīzi nosaka, kādos gadījumos sapulce ir likumīga.

Apgabala komisijai nereti jautā: «Kā būs ar tiem kolektīviem, kuri kandidātu izvirzīšanas sapulci organizējuši nepareizi? Vai

turpmākajā pirmsvēlēšanu kampaņā viņi nepiedalīsies?» Nē, tas tā nav. Sīem kolektīviem, tāpat kā visiem, būs tiesības piedalīties apgabala priekšvēlēšanu sapulcē, kuras laikā notiks deputātu kandidātu atlase. Atbilstoši apgabala vēlēšanu komisijas noteiktajām pārstāvniecības normām arī šos kolektīvus pārstāvēs pilnvaroti pārstāvji. Samazināties tikai kandidātus izvirzī-

Vladimirs Haritonovs — Preiļu SCO priekšsēdētājs.

Daugavpils 709. teritoriālajā apgabalā izvirzīti — I. Kežbers, A. Providenko, M. Kostņecka, A. Grigorjevs, V. Rimaševskis.

Vēlreiz gribu atgādināt vēlētajiem Likuma par PSRS tautas deputātu vēlēšanām 37. pantu, kurā teikts, ka par PSRS tautas deputātu kandidātiem parasti izvirza pilsoņus, kuri strādā vai

pilnvaroto pārstāvju sarakstus apstiprina sapulces priekšsēdētājs un sekretārs, atzīmē norises datumu. Darba protokols paliek kolektīvā, bet mūsu eksemplārs jānodot vēlēšanu komisijai. Tad varēs saņemt attiecīgu daudzumu apliecību, kuras dos tiesības balsot apgabala priekšvēlēšanu sapulcē. Pamatojoties uz protokolu, šīs apliecības apstiprina darba kolektīva vadītājs ar savu pa-

par darba kolektīvu. Viens otrs pilnvarotos pārstāvjus jau sācis izvirzīt patvaļīgi, proti — negaidot, kad mēs dosim attiecīgu komandu un noteiksim delegātu skaitu. Acīmredzot, tādējādi tiek cerēts, ka tie, kuri sarakstā minēti pirmie, noteikti varēs piedalīties priekšvēlēšanu sapulcē. Bet — kāpēc tieši pieci pirmie, nevis pieci pēdējie? Tas ir tikai un vienīgi darba kolektīva kompetencē.

Vēlētaji, droši vien, grib uz zināt, kā pirmsvēlēšanu kampaņa noritēs pēc apgabala priekšvēlēšanu sapulces.

Sapulce noteiks, piemēram, divus kandidātus, kas 312. nacionāli teritoriālajā apgabalā pretendēs uz vienu deputāta mandātu. Sekos šo kandidātu reģistrēšana. Ne vēlāk kā ceturtdienā apgabala vēlēšanu komisija publicēs presē paziņojumu par kandidātu reģistrēšanu, sniedzot visas zināmas par viņiem. Pēc tam kandidātiem tiks izsniegtas apliecības, viņiem būs plašas iespējas tikties ar vēlētajiem.

Jāatgādinā, ka katram reģistrētajam kandidātam var būt līdz 10 uzticības personām. Pēc kandidāta ieteikuma, kā arī pamatojoties uz nepieciešamajām ziņām, komisija reģistrē arī visas uzticības personas.

Uzticības personas palīdzēs kandidātam pirmsvēlēšanu kampaņas laikā: agitēs par viņa ievēlēšanu, pārstāvēs viņa intereses saskarsmē ar valsts un sabiedriskajiem orgāniem, vēlēšanu komisiju, vēlētajiem. Pašreizējiem kandidātiem tāvēc ļabi jāpārdomā, ko izraudzīties, par savām uzticības personām. Esmu nārliecināts, ka, izraugoties uzticības personu, viens no galvenajiem kritērijiem ir šāds: Likuma par tautas deputātu vēlēšanām un PSRS Konstitūcijas telcama pārzināšana.

Mūs vēl gaida liels darbs. Ceram, ka, izvirzot pilnvarotos nārstāvjus, kolektīvi būs operatīvi. Tuvākajā laikā aicināsim kopā kolektīvu pārstāvjus un sīkāk izskaidrosim viņiem apgabala priekšvēlēšanu sapulces norises kārtību.

P. ROMANOVŠ.

apgabala vēlēšanu komisijas priekšsēdētājs

312. nacionāli teritoriālā apgabala vēlēšanu komisijas ziņojums

jušo organizāciju skaits, jo nepareizi organizēto sapulču (konferencu) protokolus komisija neņems vērā.

Kad ar likumu noteiktas PSRS tautas deputātu kandidātu izvirzīšanai atvēlētais laiks pagājis, apgabala vēlēšanu komisija saskaņā ar likuma 38. pantu sašauc priekšvēlēšanu sapulci. Ja apgabalā izvirzīti tikai divi deputātu kandidāti, tad šo sapulci nesasauc. Pie mums situācija ir citāda.

Preiļu 312. nacionāli teritoriālajā vēlēšanu apgabalā izvirzīti šādi kandidāti:

Pēteris Barkovskis — Leņina kolhoza priekšsēdētājs,

Verners Veide — republikāniskā projektēšanas un mājbuves tresta pārvaldnieks,

Jānis Znotiņš — Līvānu pilsētas izpildkomitejas priekšsēdētājs.

Marina Kostņecka — rakstniece un publiciste,

Nikolajs Leonovs — Jaunaglonas 58. arodbiedrības direktors,

Jānis Romāns — Preiļu 21. PMK priekšnieks,

Vladimirs Rimaševskis — Latvijas PSR Valsts agrorūpniecības komitejas priekšsēdētājs,

Atis Sedvalds — Līvānu eksperimentālās bloķimiskās rūpnīcas direktors,

Viktors Skudra — Latvijas PSR tieslietu ministrs.

dzīvo attiecīgā vēlēšanu apgabala teritorijā (tas attiecas uz teritoriālajiem vēlēšanu apgabaliem). Tas jāatceras, izvirzot kandidātus 709. teritoriālajā vēlēšanu apgabalā.

Tagad — par gatavošanos apgabala priekšvēlēšanu sapulcē, kurā notiks kandidātu atlase. Balsojot sapulcē noteiks tos deputātu kandidātus, kuru uzvārds reģistrēs sarakstos, precīzāk — vēlēšanu biļetenos. Šos biļetenus mēs saņemsim 1989. gada 26. martā, kad Ieradisimies vēlēšanu iecirknī, lai nodotu savu balsi par vienu vai otru kandidātu.

Pienemot lēmumu par apgabala priekšvēlēšanu sapulces sašaukšanu, vēlēšanu komisija nosaka pārstāvniecības normas PSRS tautas deputātu kandidātus izvirzījušajiem darba kolektīviem. Visām organizācijām šīs normas būs vienlīdzīgas. Bez tam likums paredz, ka vismaz pusei sapulces dalībnieku jābūt no tiem darba kolektīviem, kuri nav piedalījušies deputātu kandidātu izvirzīšanā. Apgabala vēlēšanu komisija arī šiem kolektīviem noteiks pārstāvniecības normas un tās būs vienādas visiem šiem kolektīviem.

Uz apgabala priekšvēlēšanu sapulci delegēto pilnvaroto pārstāvju saraksti jāiesniedz apgabala vēlēšanu komisijai līdz 13. februārim, jo sapulci plānots rīkot 15. februārī. Par sapulces vietu un laiku paziņosim.

• Kā jaunajos, pārbūves apstākļos strādāt partijas pirmorganizācijām? Skaidrs, ka komunistiem jāpārkarbojas pirmajiem. Partijas vadošā loma jāpierāda ar darbiem.

Pārbūve un partijas darbs

KOLHOZA «Nākotne» partijas pirmorganizāciju vada Jānis Grandāns. Viņš sekretāra amatā otro gadu, agrāk saimniecībā strādāja par galveno agronomu. Viņam — augstākā izglītība, ir vajadzīgā dzīves pieredze.

— Kas pēdējā laikā mainījies partijas darbā? — pajautāju Jānim Grandānam.

— Mazāk kļuvis norādījumu no «augšas». Mums ļauj patstāvību un iniciatīvu. Agrāk man, pat agronomam, kādas trīs reizes nedēļā vajadzēja piedalīties dažādos rajona mēroga pasākumos, bet partijas sekretāram — gandrīz katru dienu. Tagad uz centru atceļ daudz retāk. Mazāk kļuvis papīru plūds — instrukciju, atskaišu. Ir tikai paši nepieciešamākie dokumenti.

Tātad — sekretāram ir daudz vairāk laika savam tiešajam, partijas darbam. Tas mainījies pašos pamatos. Ražošanas jautājumi ir kolhoza valdes, speciālistu pārziņā. Partijas sekretārs galvenokārt risina jautājumus,

kas saistīti ar cilvēku audzināšanu, viņu mobilizēšanu darbam, mikroklimata veidošanu kolektīvos.

Sekretārs pastāvīgi ir strādājošo vidū, uzklauša viņu domas, pretenzijas, redz, kā rit darbs, jūt, kāds noskaņojums ir darba kolektīvos. Partijas sekretāram jābūt arī vidutājam starp administrāciju un kolektīvu, jāpalīdz atrast saprašanos, konfliktu situācijās. Jābūt cilvēkos un jāstrādā ar cilvēkiem. Tas ir grūts darbs. Un rezultātu var redzēt ne uzreiz.

Jānim Grandānam neiet viegli. Partijas darbā nevar novilkt striktu robežu: te tas sākas un te tas beidzas. Katrā diena izvirza jaunus uzdevumus. Bieži vien pat negaidītus un neparedzētus.

Demokrātija, atklātums... Ar to saistīts arī aktivitātes pieaugums. Spilgts piemērs tam ir partijas sapulces.

— Agrāk jau sapulces sākumā varēja paredzēt, kā tā beigsies, — stāsta Jānis Grandāns.

— Bija «štata» runātāji, «ierāmētas» domas, iepriekš sagatavoti lēmumi. Tagad komunisti izsaka dažādus viedokļus, sākuši runāt arī parastie ierindnieki, agrākie klusētāji. Pie kopēja lē-

muma nonākam, tikai sapulcē jautājumus plaši un vispusīgi apspiežot.

Izmainījusies partijas sapulču darba kārtība. Agrāk tajās apspriedām dežūrajautājumus, piemēram, komunistu uzdevumi lopu ziemošanā, pavasara sējā, ražas novākšanā. Dublējam kolhoza valdes darbu.

Pēdējā partijas sapulcē runājām par darba apstākļu uzlabošanu lopkopības fermās; mehānicizācijas ieviešanu, atpūtas telpām, apkārtnes labiekārtošanu, piebraucamajiem ceļiem. Ar analīzējošu un konstruktīvu ziņojumu uzstājās arodbiedrības komitejas priekšsēdētāja komuniste T. Ozola.

Partijas sapulcēs apspriesta saimnieciskā aprēķina ieviešana kolhozā (ziņoja galvenā ekonomiste V. Pumpure), tautas kontroles, komjaunatnes darba uzlabošanas un citi aktuāli jautājumi.

Nav sena pagātnē laiks, kad sociālistiskās sacensības organizēšanai darba kolektīvos plegāja visai formāli — galvenais kritērijs bija kvantitatīvie rādītāji. Arī kolhozā «Nākotne». Cik hektāru aparts, apsēts, cik kilogramu piena izlaukts, Neskatī-

jās, ar kādiem līdzekļiem tas paveikts. Tagad, organizējot sacensību, partijas birojs un arodbiedrība stingri raugās, kāda ir ekonomija un kvalitāte.

Republikā pasludināta lauksaimniecības prioritāte, Pārtikas produktu ražošanas palielināšanu par galveno savu darbā uzskata arī kolhoza «Nākotne» partijas pirmorganizācija. Bet kā to panākt?

Runājot par saimniecību, Jānis Grandāns teica:

— Mums trūkst būvmateriālu. Pat parasto: cementa, šifera. Nav ar ko remontēt lopkopības fermas. Par plašāku būvniecību nav ko pat domāt. Lauksaimniecības mašīnas, ko saņemam, ir dārgas, neatbilstošas vietējiem apstākļiem un nekvalitatīvas.

Jāregulē cenu politika. Viss, ko kolhozš iepērk (pat minerālmēsli), kļūst arvien dārgāki, bet mūsu ražotajam pienam, gaļai, pārējiem lauksaimniecības produktiem iepirkšanas cenas ir nemainīgas, zemas.

Kāda te var būt lauksaimniecības prioritāte? Pagaidām tikai uz papīra.

Partija aizsāka pārbūvi. Tā ceļu dzīvē lauž ne viegli.

J. GURGONS

Lai palīdzētu partijai...

Viss jaunais, kas pēdējā laikā ienācis mūsu dzīvē, iepriecina, bet arī reizē satrauc, mulsina un pat biedē. Sajūtušī demokrāti, dodam brīvu vaļu emocijām un nereti «pāršaujam» pāri stripiem. Formālas un neformālas organizācijas, dažādas grupas, biedrības, savienības... Darbojas Latvijas Tautas fronte, nodibināta Interfronte. Daudz atklātuma, plurālisma, bet maz konkrēta darba un rīcības.

Laudis, kas dzimuši un auguši stalinisma un brežņevisma laikos, apkārt sev pieredzējuši teroru, izjūtušī beztiesīgumu, mēlus un viltu, redzējuši sociālo netaisnīgumu, negodīgumu un ačgārnības, tagad nevar uzreiz saprast, ko darīt. Kādam strāvotajam pieslēties? Kādā frontē stāties, ar ko un pret ko karot?

Pēc partijas 19. Visiņvienības konferences Latvijas Komunistiskās partijas vadība uz laiku it kā aplūsa, nogaidīja. Nav nekāds brīnums, ka pēc trīsdesmit stalinisma terora gadiem un astoņpadsmit brežņevisma stagnācijas gadiem tauta un arī paši komunisti daļēji zaudēja ticību partijas vadošajam un virzošajam spēkam. Godīgi cilvēki, tajā skaitā arī daudzi komunisti, ilgu laiku tika nepārtraukti vajāti.

Tagad stāvoklis ir mainījies. PSKP mūsu zemē aizsākusī pārbūvi, republikas partijas organizācijas CK vadībā izvirzīti cilvēki, kuri pa īstam cīnās par Leņina principiem, partijas 19. konferences lēmumu drīzāku īstenošanu.

Lai palīdzētu partijai veikt pārbūvi, ātrāk likvidētu stalinismu un brežņevismu, pārvarētu stagnācijas sekas, izskaustu birokrātismu un tā radītos iestādījumus, izveidojās Latvijas Tautas fronte. Sadarbībā ar Komunistisko partiju jāveic liels pārkārtošanas darbs politikā, ekonomikā, sociālajā sfērā, ekoloģijā, kultūras dzīvē. Atzīmstot demokrātijai, jāveido stipra, tiesiska sociālistiskā valsts, par ko cīnījās latviešu sarkanie strēlnieki. Mums jārealizē dzīvē partijas 19. konferences lēmumi, pārkārtojot savu domāšanu, mobilizējot visus spēkus un noskaņojot sevi raženam darbam. It kā šo uzdevumu veikšanai arī Rudzētu vidusskolā A. Marcinkevičs vadībā nodibinājis Latvijas Tautas frontes atbalsta grupu. Taču grupai uzskot darbu, kļuva skaidrs, ka A. Marcinkeviča ir izveidojušī nevis Latvijas Tautas frontes atbalsta grupu, bet gan atbalsta piedēkli grupai «Helsinki-86», kurai ir pavisam citi mērķi un cita platforma.

Ar grupu «Helsinki-86», kuras ideoloģiskais vadītājs ir Vidina kungs un kuras mērķis ir atdalīt Latviju no PSRS sastāva, mums nav pa ceļam. Tāpēc Rudzētos tiek radīta jauna Latvijas Tautas frontes atbalsta grupa, kas atzīst PSKP mērķus un uzdevumus, palīdzēs partijai un tautai veikt uzskoto lielo un grūto pārkārtošanas darbu mūsu valstī. Pieredzējušies 36 cilvēki, tuvākajā laikā notiks Tautas frontes grupas dibināšanas sanākums. Tiek izstrādāta darbības programma, ko nodos apspriešanai.

A. BRŪVERS, kara un darba veterāns

Gatavojoties rajona Tautas deputātu padomes sesijai

Apnīcis būt pabērna lomā

Līvāni ir vēsturiskām tradīcijām bagāta pilsēta: no šejienes nākuši daudzi revolucionāri, Spānijas pilsoņu kara dalībnieki. Līvāni ir sava veida darbinieks starp mūsu republiku un citiem valsts reģioniem. Visbeidzot, Līvāni ir pilsēta starp divām upēm, viena no kurām ir lielākā Latvijā.

Savā laikā pilsētai bijis daudz saimnieku: sākumā Līvāni bija rajona centrs, pēc tam tos «atdeva» Jēkabpilij, līdz beidzot pievienoja Priekļu rajonam. Pēc manām domām, tad arī aizsākās Līvānu rūgtais liktenis — pabērna liktenis.

Spridiet paši: līvānieši labi atceras tos laikus, kad pilsētā bija savs rūpkombināts, kurš izgatavoja labas mēbeles, bija dzirnavas, elektrostacija, kuru darbināja Dubnas tirā ūdens straume. Seit darbojās arī gatēris, kurā izgatavoja logu un durvju blokus, pienotava. Bet vienā laikā dienā to visu likvi-

dēja — Līvānos sākās lieli rūpnīcu celtniecības darbi. Celtniecība izvērsās vērienīga, tā bez žēluma iznīcināja visu, kas tai traucēja. No zemes virsas pazuda kādreiz tik iecienītie Ziaļās ielas, Lāčplēša ielas un citi jaukie stūrīši.

Dabīgi, ka jaunuzceltajām rūpnīcām bija vajadzīgs daudz darbaspēka, un ar vietējiem resursiem vien iztikt nebija iespējams. Līdz ar to sākās ledzīvotāju mehāniskais pieplūdums no citām republikām. Līdz ar to dzīvokļu problēma nav atrisināta vēl šodien. Piemēram, stikla fabrikas strādnieku ģimenes ilgus gadus spiestas mitināties bijušās muižas pārbūvētajās saimniecības ēkās.

Pašlaik Līvānos strādā enerģisks izpildkomitejas priekšsēdētājs J. Znotiņš. Tikai — ko var izdarīt viens cilvēks, ja nav līdzekļu? Bet pilsētas uzņēmumi tūkstošiem rubļu pārskaita rajona budžetā, no kura Līvāniem atmet tikai nožēlojamus grašus.

Līvānu zonas kolhozos saražotais piens nonāk agrofirmas «Krasnij Oktjabrj» rūpnīcā, bet mums jāapmierināsim ar Daugavpils piena kombināta pakalpojumiem, kura piedāvātālais produkcijas sortiments pilsētniekus neapmierina. Labi vēl, ka tuvumā ir Jēkabpils, kurp aizbraukuši, varam nopirkt sev nepieciešamos produktus. Labi, ka varam iegādāties Jersikā audzētus dārzeņus, Oskalna kolhozā cepto maizi. Tik izdaudz zinātā agrofirma pagaidām mums nav devusi neko.

Kādi izskatās mūsu veikali? Tie izvietoti ļoti neplēmērotās, vecās telpās. Neapmierina arī preču sortiments. Pilsētā atvēra, piemēram, būvmateriālu veikalu. Kāds no tā labums? Vietas izvēle nav optimāla, preces nav kur izvietot. Daudz tika runāts par 15. veikalā piebūves celtniecību, diemžēl vezumus nav pat no vietas kustināts.

Nav nekāds brīnums, ka jaunieši vakaros kļūpo apkārt: ja-

bas kafejnīcās pie mums nav, parks nesakopts, sporta laukumi bēdīgā stāvoklī.

Esmu vienprātīgs ar tiem, kuri ceļ trauksmi sakarā ar abu upju un atmosfēras piesārņošanu. Kādreiz presē plaši daudzrunāja Līvānu eksperimentālo biokimiskā rūpnīcu: sak, cik vērtīgu produkciju tā ražojot. Kāds mums no tās labums? Drīzāk gan otrādi, jo uzņēmums ir viens no galvenajiem atmosfēras piesārņotājiem.

Pēc manām domām, izeja mums ir viena: nopietni jāsāk domāt par pilsētas pāreju uz saimniecisko aprēķinu. Jautājums pienotava, galas pārstrādes cehs, kokapstrādes kombināts, jāorganizē dārzeņu pārstrāde, lai mums būtu pašiem savi pārtikas produkti. Kas paliks pāri, to pārdošim. Tā dara Jēkabpils.

Uzskatu, ka šis jautājums visā nopietnībā jāizskata rajona Tautas deputātu padomes gaidāmajā sesijā.

J. VEIGURS, kara un darba veterāns, LTF loceklis

Tautu konferenci gaidot

Atbalstām Latgales atmodu

Pagājušā gada decembra vidū Jersikas asonģadīgās skolas pedagogu vecākā paaudze rosināja kolektīvu atbalstīt Latgales kultūras biedrību savienību. Kopt un apzināt dzimta novada tradīcijas un latgāliešu valodu pietelcās skolotāji, kultūras darbinieki, bērnu vecāki, 23 cilvēki apvienojās Jersikas latgāliešu kultūras biedrībā.

Kopīgi izstrādājām perspektīvo darba plānu. Mūsu darbības virzieni: vēsture, valoda un tradīcijas. Uz pirmo kopējo pulcēšanos ieradās arī Jersikas ētama izpildkomitejas priekšsēdētājs V. Gavrilenko. Viņš atzinīgi novērtēja uzskoto darbu un solīja materiālu un morālu atbalstu.

Decembra pēdējās dienās pulcējāmies pie vienas pensionētas skolotājas uz Ziemassvētku eglīti. Visos patikamu pārdzīvojumu izraisīja emocionāli izpildītā «Klusa nakts, svāta nakts». Ne-trūka arī jautru ķekatu dziesmu un tradicionālā latgāliešu svētku mielasta. Izraisījās aktīva domu apmaiņa par reliģiskiem un vēsturiskiem jautājumiem. Ar lielu interesi jaunākā paaudze klausījās pensionētā skolotāja F. Siroda stāstījumu. Pierakstījām sirmgalvju stāstījumus par ģimenes tradīcijām Ziemassvētkos. Uz pirmajiem mēģinājumiem

pulcējās jaundibinātā etnogrāfiskā ansambļa «Jersika» dalībnieki. To vecums — no 10 līdz 70 gadiem. Ansamblis gatavojas pavasara saulgriežu svētkiem latgāliešu tradīciju garā. Skolas vadība atbalsta priekšlikumu par Latgales tautas tērpu iegādi.

Skolotājas I. Karpenko vadībā skolēni vāc materiālus par Jersikas skolas vēsturi, par kolektīva lomā kultūras mantojuma saglabāšanā un popularizēšanā.

Sākot ar šī gada janvāri, daļa 3. — 8. klašu skolēnu fakultatīvās nodarbībās mācās latgāliešu tautas dziesmas, lasa latviešu tautas vēsturiskās teikas par dzimto novadu, par Jersikas pilskalnu. Skolā ir iekārtots latgāliešu kultūras stūrītis. Ar bērnu līdzdalību iekārtotajās mapēs ir pieraksti par gadskārtu ieražām, ticējumi, laikrakstu, izgriezumi par Latgales kultūras jautājumiem, attēli. Gatavojam Latgales grāmatu izstādi. Pavasarī mēs rīkosim Jersikas pilskalna apkopšanas talku.

G. STIKANE, Jersikas latgāliešu kultūras biedrības priekšsēdētāja

● ATTEĻA: raksta autore kārto materiālus par novada vēsturi. J. SILICKA foto

ES UN MANS LAIKS

Vairāk uzdrīkstēšanās!

Komjaunatne.

Vieniem šī organizācija saistās tikai ar ballēm, citiem — ar biedra naudām, sapulcēm, lēmumiem, kuru izpilde nevienam vairs nešķiet būtiska. Iespējams, dažās pirmorganizācijās — arī ar labu padarīta un vajadzīga darba apziņu.

Taču nosodīt un vērtēt citus allaž esot vieglāk. Bet kādi esam mēs? Es? Tu? (Arī,

starp citu, komjaunieši.) Un kādi izskatāties no malas — paši pār sevi vīpsnājoši? Un kā ar mums tad lai atrod kopēju valodu tie, kas uz to aicina?

Interesanti, ko par to visu — mums, sevi un savu šobrīd īpaši ne vieglo darbu saka komjaunatnes rajona komitejas pirmais sekretārs AIVARS STAUZS?

— Kas tev, sekretār, sār?

— Tas, ka, aizejot uz pirmorganizācijām, komjaunatnes komitejas darbiniekiem itin bieži par kaut ko jātaisnojas. Sār jautājums: «Ko jūs mums...?», bet nekad neatskan: «Ko mēs kā organizācija...?». Sār vienaldzība, neinteresētība.

— Starp citu, par komjaunatnes komitejas darbiniekiem — vai tiešām jūs ir bezizmekra daudz un jūs neko nedarāt?

— Komjaunatnes rajona komitejā mēs esam 13 cilvēki: 3 sekretāri, 3 instruktori, 2 cilvēki organizatoriskā darba nodaļā, 2 — uzskaites sektorā, skolu komsorgs, mašīnrakstītāja un šoferis. Daudz? Turpmāk status, iespējams, arī samazinās.

Darba mums pietiek. Taču, cik profesionāli to veicam... Bet komjaunatnes darbā profesionalitāte arī nenāk uzreiz.

— Ko tu gaidi no savām pirmorganizācijām, sekretāriem?

— Nupat ļoti daudzās pirmorganizācijās nomainījās sekretāri. Tas vieš cerības. Gaidīsim viņu iniciatīvu, degsmi. Tikai ne nogaidīšanu! Tikai ne piesardzību: «Ko teiks komjaunatnes komiteja?» Vairāk uzdrošināšanās!

— Vai mēs tevi redzēsīm tikai šai krēslā un kabinetā?

— Nē, pēc iespējas bieži mēģināšu būt pirmorganizācijās. Ne jau tāpat — garāmbraucot, bet lai var no sirds izrunāties. Abpusēji. To es, starp citu, uzskatu par sava amata gaišāko pusī. Jo tādās reizēs nejūtos kā administrators vai kārtības ieviešs, bet gan kā domu un darba biedrs.

— Un nobeigumā — kādā atziņā tu vēl ar mums gribētu dalīties?

— Šādas atziņas man ir pat trīs.

Starp cilvēkiem jābūt cilvēcīgām, ne formālām attiecībām.

Dzīvē katram ir jābūt mērķim (nebaldos arī no vārda — ideālam), kura dēļ vērts dzīvot. Jāceļ godā darba tikums. Bez tā vairs nevaram.

— Paldies par sarunu! Ķersimties pie darba!

Intervēja S. JOKSTE

J. SILICKA foto

Konkurss — salidojums

● No 17. līdz 20. janvārim Jelgavā, Latvijas Lauksaimniecības akadēmijā noritēja 3. republikas lauku jauno speciālistu konkurss — salidojums.

Mūsu rajonu tajā pārstāvēja K. Marksa kolhoza grāmatvede Arija Rudzāte, agroflomas «Krasnij Oktjabrj» veterinārārstis Jāzeps Sņepsts un Dzeržinska kolhoza ekspluatācijas inženieris Vitolds Luriņš.

Sporta un atpūtas mīklī mījās ar nopietna darba brīžiem, kuros jaunie speciālisti rādīja savu varēšanu. Kā teorētiskie, tā arī praktiskie konkursi notika atsevišķi pa specialitātēm — agronomiem, zooliņinieriem, veterinārārstiem, ekonomistiem un inženieriem — mehāniķiem.

Preiļu rajons tika pārstāvēts godam. V. Luriņš kopvērtējumā (mājasdarbs, praktiskais un teorētiskais konkurss) ieguva 1. vietu un lielo balvu — braucienus uz Polijas Tautas Republiku. J. Sņepstam kopvērtējumā — 9. — 10. vieta, savā specialitātē praktiskajā konkursā — 1. vieta, A. Rudzātei kopvērtējumā — 6. — 10. vieta.

Arī sportā mūsējie neatpalika. Činoties Latgales zonas komandas sastāvā — arī volejbola laukumā 1. vieta.

S. JOKSTE

40 dienas „Artekā”

● 16. novembrī Latvijas delegācijas sastāvā es devos uz Vissavienības pionieri nometni «Arteks». Mūsu delegācija bija 30 pionieri.

«Artekā» delegācijas no visām republikām apvienoja vairākas vienības. Mūsu vienība saucās «Lazurnaja», tajā bija 400 pionieri, kurus vēl sadalīja pēc interesēm — 13 pulciņos.

Es darbojos robežsargu pulciņā. Bija ļoti interesanti. Mums izsniedza robežsargu formas, iepazīstināja ar robežsargu dienestu. Mācījāmies rīkoties ar automātu, nodēvam zvērestu. Vajadzēja stāvēt robežsargu postenī.

Katru dienu notika interesanti pasākumi. Republiku dienā katras republikas delegācija uzstājās ar priekšnesumiem, rīkoja suvenīru, nozīmīšu un atklātņu izstādes. Mēs dejojām latviešu tautas dejas un dziedājām mūsu tautas dziesmas. Mūsu republikas delegācijas uzstāšanās tika atzinīgi novērtēta.

Ļoti interesanta bija ekskursija uz varonpilsētu Sevastopolī. Braucām ekskursijā pa Krimas dienvidu krastu. Iepazināmies ar ievērojamākajām kūrortpilsētām: Krimas pērlī — Jaltu, Livadiju, Alupku. Sevišķi patika «Pasaku nora» Jaltā, slavenā Livadijas pils. Ceļojām pa Gurzufu, kurā Ajudaga kalna pakājē atrodas «Arteks», blakus vilņojas Melnā jūra.

Visi artekieši bija ļoti draudzīgi. Ieguva sev daudz draugu no citām republikām. Kopā dziedājām, spēlējām dažādas spēles un rotālas. Tās mācījām citu republiku pionieriem. Kopā mācījāmies «Arteka» skolā. Mana klase atradās ziedošajā bioloģijas kabinetā.

Ar mums vienmēr kopā bija mūsu pionieru vadītāji Larisa un Arams.

«Artekā» pavadītais laiks — 40 dienas — un iegūtā draudzība mūžam paliks atmiņā. Jau esmu saņēmis vēstules no vairākiem «Arteka» draugiem.

D. ŪGAINIS,

Dravnieku astoņgadīgās skolas 7. klasē

— Aivar, tā kā mēs ar tevi esam pazīstami jau krievu brīdī, tad intervijas dēļ uz «jūs» laikam gan nepāriesim? — Protams, nē.

— Vai tas nozīmē, ka uz «tu» tevi drīkst uzrunāt visi mūsu rajona komjaunieši?

— Jā, tā taču ir daudz vieglāk sarunāties, turklāt — visi esam savējie. Vismaz gribas tam ticēt.

— Cik ilgi tu jau esi mūsu «pirmais» un kā jūties šai krēslā?

— Pirmais sekretārs esmu kopš pagājušā gada 2. decembra, re, drīz jau būs divi mēneši... Kā jūtos? Sausmīgi...

— Tāda sajūta, ka nav ne sekundes brīva laika. Kamēr biju skolu sekretārs, vienmēr zināju, kas kuro brīdī jādara, kam jāgatavojas. Viss bija saplānots. Tagad arī it kā viss darbs tiek plānots, taču paralēli tam katru dienu jānokārto milzms visvairāku svarīgu un neatliekamu darīšanu, zvanišanu, sarunāšanu, ar kurām līdz šim nemaz nesašķāros...

— Vai starp šīm «šanām» nav arī pārāk daudz sēdēšanu?

— Jā, tev taisnība, dažādās sanāksmes un apspriedes, uz kurām klāt jābūt arī «komjaunatnei», aizņem diezgan daudz laika. Mierīnu sevi ar domu: kamēr esmu iesācējs, vismaz, uzziņai tas man kaut ko dod.

— Tu jau minēji, ka līdz šim biju skolu sekretārs. Vai arī turpmāk (ieraduma pēc) vairāk uzmanības veltīsi skolu jauniešiem?

— Ne tikai, bet domāju, ka daudz vairāk uzmanības ir pelnījuši lauku jaunieši un komjaunieši.

Uzskatu, ka Latvijas ekonomisko patstāvību panāksim tikai pastiprināti nodarbojoties ar lauksaimniecību, kā tas jau vēsturiski pie mums iegājies.

Starp citu, mūsu rajonā vēl nav neviena komjaunieša vecuma jaunieša, kas būtu izteicis vēlēšanos kļūt par fermeri. Bet neticu, ka tādu nav. Vajadzētu atrast, jaunieši jāsauc uz laukiem.

Ticu, ka komjaunatnei būs jāsadarbjas ar topošo Latvijas Lauksaimnieku savienību. Vairāk lauku komjaunatnes pirmorganizācijām tajā būtu jāietilpst.

— Vai tu zini, kādi un cik mēs rajonā esam?

— Rajonā esam precīzi 4347 komjaunieši. Pa grupām aina ir apmēram sekojoša: pusotrs tūkstotis strādā rūpniecībā, apmēram pa tūkstotim ir kalpotāju un

skolēnu, nedaudz vairāk par septiņiem simtiem strādā lauksaimniecībā.

— Komjauniešu skaitam mūsu rajonā ir tendence paaugstināties vai pazemināties?

— Sogad komjauniešu ir apmēram par diviem ar pus simtiem mazāk nekā pagājušajā gadā. Skaitis samazinās. Starp mums tagad visvairāk ir to, kas komjaunatnē uzņēmi 70. gados, kad uzņemšana notika masveidīgi. Tagad vairs nav tā. To labi var novērot skolās. Piemēram, 11. klasēs — 80 — 85 procenti skolēnu ir komjaunieši, 10. klasēs — apmēram 70 procentu, 9. klasēs — 50 procenti. Labi vien ir, ka šie skaitļi nav uzpūsti, forseti.

— Vai tu uzskati, ka komjaunatnei ir jāatbrīvojas no balasta?

— Noteikti. Taču pēc pašreizējiem Statūtiem nav paredzēta brīva izstāšanās no komjaunatnes. Var tikt tikai izslēgts — par kādu pārkāpumu vai arī — pēc paša vēlēšanās.

— Vai, piemēram, pagājušajā gadā mūsu komjaunatnes organizācijās bija daudz šādu izslēgto?

— Pagājušajā gadā no komjaunatnes tika izslēgti 45 cilvēki. Tam bija dažādi iemesli. Visvairāk jau tas, ka zaudēti sakari ar komjaunatni, kad cilvēks atstājis mūsu rajonu, bet jaunajā dzīvesvietā nav stājies komjaunatnes uzskaitē. Vairāki ir izslēgti par pārkāpumiem. Ir šai skaitā arī tie, kas izstājušies pēc paša vēlēšanās.

— Ja kāds vairs nevēlas būt komjauniešis, vai viņš tiešām var brīvi izstāties no organizācijas, un «nekas par to nebūs»?

— Protams var. Ir jāuzraksta iesniegums savas pirmorganizācijas sekretāram, bet, ja godīgi, ļoti gribētos, lai komjaunieši nevis izstājas, bet gan — palktu organizācijā, kopīgi mēģinātu celt tās prestižu. Taču kopumā esmu par brīvprātīgu izstāšanos un izstāšanos. Pavisam normāli būtu, ja cilvēks no komjaunatnes izstātos uz pāris mēnešiem, gadiem. Ir taču dažādi ģimenes apstākļi, kad nekādā sabiedriskā aktivitātē nav iespējama, pēc tam atkal tikpat mierīgi varētu iestāties atpakaļ, atsākt biedra naudu maksājumus un patiešām aktīvu darbu.

— Tu esi par to, ka komjaunatnei kā organizācijai jāpastāv? Tu ticī tai?

— Jā, komjaunatnei jāpastāv. Tai jābūt Latvijas komjaunatnes

organizācijai, kas ar noteiktām tiesībām, lēmšanas, rīcības un finansiālo patstāvību iekļaujas Vissavienības komjaunatnes organizācijā. Mazāk aizbildniecības no «centra» un mazāk atskaitīšanās — no mums.

Es ticu jaunatnes organizācijai un uzskatu, ka tai jābūt politiskai. Šobrīd neredzu citu, kas varētu tāda būt, kurai būtu bāze un jau izveidota struktūra. Taču organizācijā vajadzīgas arī pārmaiņas. Jāpārveido struktūra, jānoteic galvenie darbības virzieni. Pašlaik ir tā, ka komjaunatne it kā darbojas visos virzienos vienlaicīgi, bet tas pat tūri fiziski nav iespējams. Visur, kur vien kas jādara, min komjaunatni, un visur, kur kas nav izdarīts, brāzienu atkal saņem komjaunatne. Reizēm šķiet, ka neprotam sevi aizstāvēt, reizēm — ka spēkus aprēķināt. Ne vienmēr protam parādīt to, ko esam izdarījuši.

— Kādus tu noteiktu šos galvenos darbības virzienus?

— Ekoloģija. Pieļauju visas iespējamās cīņas un darba formas.

Latvijas vēsture. Teorētiska tās krāšana un apzināšana, izpēte un praktiska arhitektūras un vēstures objektu sakopšana.

Aktīva sabiedriski politiska darbība, iekļaušanās sabiedriskajā dzīvē — ar savu nostāju, viedokli un tā aizstāvēšanu. Šobrīd mēs kā organizācija vienotu viedokli nepauzām, necināmies par to. Šai lomā varbūt pat pirmais mēģinājums bija aizstāvēt raldījumu «Labvakari», iesakot to LĻKJS prēmijai.

— Tava attieksme pret Latvijas Tautas fronti?

— Pamatā piekritu LTF Programmai un Statūtiem. Taču pagaidām LTF nestāšos. Esmu pret pastāvēšanu jebkurā organizācijā tikai skaita pēc. Jūtu, ka šobrīd nespētu vienlīdz aktīvi darboties Tautas frontē un savā tiešajā darbā. LTF pasākumus centīšos atbalstīt. Esmu par kopīgu valodu starp LTF un komjaunatni.

— Kas tev dienas kārtībā šobrīd visbūtiskākais?

— Gatavošanās komjaunatnes rajona komitejas plēnumam, kas notiks februārī. Tajā jāpieņem komjaunatnes rajona organizācijas tālākās darbības programma. Visu šo laiku gaidām priekšlikumus no komjauniešiem, taču gandrīz neko nesagaidām. Tik vien kā: «vajag mainīt», «jāstrādā savādāk». Bet kā? Iesakiet! Šoreiz plēnumā ir tā konkrētā iespēja kaut ko būtiski izmainīt.

Uzvarētāji otrajā pusgadā

● Apkopoti rezultāti, ko devusi rajona komjaunatnes organizāciju sociālistiskā sacensība 1988. gada otrajā pusgadā.

Savās grupās par labākajām atzītas šādas komjaunatnes organizācijas:

1. M. Gorkija kolhozs (komj. sekretāre I. Vaivode),
2. Leņina kolhozs (komj. sekretāre I. Paškova),
3. Kirova kolhozs (komj. sekretārs V. Livzāns).

1. Rajona patērētāju biedrību savienība (A. Leščanova),

2. Rajona izpildkomiteja (I. Bonkarjova),
3. Rajona statistikas nodaļa (L. Isajeva).

1. Preiļu trikotāžas fabrika (E. Jurkjāne),
2. Livānu stikla fabrika (L. Boriss),
3. Preiļu 21. PMK (J. Kuzņecova).

1. Livānu 2. vidusskola (A. Petrova),
2. Riebiņu vidusskola (R. Pudāne),
3. Preiļu 1. vidusskola (I. Kursīte).

Piedāvā rajona bibliotēka

Izdevniecība «Galvenā enciklopēdiju redakcija» laidusi klajā enciklopēdiju «Planēta». Tajā sniegta zināšana par pasauli kopumā, visiem kontinentiem, visām pasaules valstīm un atkarīgām teritorijām, par to vēsturi, dabas resursiem, ledzīvotājiem, ģeogrāfisko un ekonomisko stāvokli, valstu iekārtu un administratīvo iedalījumu.

Krājumā «Dokumenti stāsta, Latvijas buržuāzijas nākšana pie varas» apkopoti dokumenti — valdības sešu protokoli, sarakste ar ārvalstu (ASV, Anglijas, Francijas, Vācijas) valdībām, uzsaukumi Latvijas ledzīvotājiem, dažādi ziņojumi u. tml. — kas attiecas uz laikposmu no 1917. līdz 1921. gadam un atspoguļo toreizējo Latvijas iekšpolitisko un ārpolitisko situāciju.

G. Jēkabsons. «Liktenu krustceļos. Atmiņu mozaika. Vācija 1942.—1945.» Atmiņu mozaikā attēlots Rojas zvejniekpuļša ledzīvotāis un vērotāis fašistiskajā Vācijā 1942.—1945. gadā, kurus viņš tur pavadīja vergu darbos, piespiedu kārtā izvests no Latvijas.

Statistikas gadagrāmā «Latvijas PSR tautas saimniecība 1987. gadā» apkopoti dati par Latvijas PSR ekonomisko un sociālo attīstību 1987. gadā, kā arī to salīdzinājumi ar 1940., 1960., 1970., 1975., 1980. u. c. gadu datiem, levielotas arī dažas zināšanas, kas raksturo savienoto republiku un alžbežu valstu ekonomikas un kultūras attīstību.

Izdevniecība «Avots» laidusi klajā albumu «Daugavpils».

V. Smetaniča grāmā «Divpadsmitās piecgades celtni ģeogrāfija», kas paredzēta 8.—11. klašu skolēniem, stāstīti par svarīgākajām divpadsmitās piecgades jaunceltnēm, kuru būve paredzēta PSRS ekonomiskās un sociālās attīstības tautsaimnieciskajā plānā 1986.—1990. gadam.

O. Zonnes un K. Svāna brošūra «Jauniem par darba stāžu, pabalstiem un pensijām» paredzēta skolēnu un jauniešu iepazīstināšanai ar darba stāžu, pabalstu un pensiju tiesiskā regulējuma pamatjautājumiem padomju sociālajā apdrošināšanā un sociālajā nodrošināšanā.

Tikai nedaudz detaļu ir valadzies, lai izgatavotu radiouzdevrēlu, mālas «telefonu», pastiprinātāju skaņu blašu atskanošanai vai elektronisku spēli. Šādu un līdzīgu konstrukciju aprakstiem veļtita B. Ivanova grāmā «Pārdomātās elektronikas leģendes». Tā domāta 5.—8. klašu skolēniem, kas mīl paši melstarot, bet vēl nav apguvēti elektronikas un radiotehnikas pamatus.

S. Amonišvili. «Kā klājas, bērni?». Grāmātas autors, zinātnieks un pedagogs, pasīsta par savu pieredzi darbā ar bērniem, kuri mācās skolā no sešu gadu vecuma.

1988. gadā apritēja 400 gadu, kopš Rīgā sākusī darboties pirmā tipogrāfija, ko 1588. gadā izveidoja grāmātu iespiedējs N. Mollēns. Apcerējuma «Tipogrāfs Mollēns un viņa laiks» autors — Latvijas PSR ZA Fundamentālās bibliotēkas rokrakstu un reto grāmātu nodaļas vadītājs O. Zanders pastāsta par to, kas pašlaik zināms par N. Mollēna 38 gadus ilgo darbību Rīgā.

V. Apsīša monogrāfija «Kārlis Zāle» stāsta par mākslinieka dzīvi un daiļradi, par viņa nozīmīgāko darbu tapšanu un par vēsturiskajiem apstākļiem, kādos noritēja tēlnieka darbība.

Rakstu krājumā «Kamenes dziesma» apkopota estētiskās audzināšanas darba pieredze, ko uzkrājūšas republikas labākās

klubu iestādes, organizējot dažādus pasākumus, kuru mērķis ir veicināt padomju cilvēku vispusīgu un harmonisku attīstību, plaši propagandēt sociālistisko dzīvesveidu.

Literatūrzinātniece Janīna Kursīte apcerē «Laikzīmes dzējā» raksturo folkloras tradīcijas un latviešu rakstītās dzējas attieksmes dažādos periodos, īpašu uzmanību pievēršot pēckara posmam un izsekojot tautasdziesmu ietekmi dažādu mūsdienu dzējnieku darbos.

Izdevniecība «Liesma» laidusi klajā latviešu tautas pasaku krājumu «Trīs vēja mežgli».

Grāmātas «Sorento stāsti» autors A. Frelmanis ilgajos filmēšanas gados ar vēriņu aci saskatījis daudzus kolorītus laudis gan kinodarbinieku vidū, gan Latvijas laukos, zvejniekciemos un mazpilsētās, pieredzējis dažādus dzīves gadījumus un negadījumus. Viņa stāstiem raksturīgi sulīgi tipi, drastiskā humora apvīts sižets, kodīgi un trāpīgi dialogi, dažādu leksikas slāņu piesātināts autorteksts.

Z. Ungurs. «Visam pieškarītes. Aforismi». Aforistiskā domāšanas spēja jaunam autoram palīdzējusi izveidot aforismu krājumu, kurā dzīves vērtība un mūžīgās patiesības meklējumi atkal no jauna izdibināmi, mēģināts paskaidrot vīrieša un sievietes attiecību sarežģītību, atklājot jauna cilvēka mērķu nopietnību.

Tautas dzējnieka Ojāra Vācieša izlasē «Ex libris» iekļauta apmēram divdesmit gadu (1962—1982) dzēja, pārsvārā pirmpublicējumi no rokrakstu burtiņām, taču ir arī darbi, kas publicēti periodikā gan autora dzīves laikā, gan pēc viņa nāves.

Māras Zālītes jaunajā krājumā «Debesis, debesis» risinātas cilvēces mūžīgās tēmas — mīlestība, Dzimtene, pasaules daudzpusīgo izpausmju nospiedumi mūsdienu cilvēka dvēselē.

Ukrainu mūsdienu rakstnieka V. Korotiča publicistiskajam romānam «Naida seja» ir dokumentāls raksturs. Rakstnieks licis lietā savus paša vērojumus, kas gūti uzturoties ASV ANO sēsiļu laikā. Grāmāta daudz uzmanības vēltīti ukraiņu emigrantu likteņiem.

Rakstnieka A. Voltona stāsti pārstāv vienu no interesantākajiem īgaņu novelestikas paraugiem. Viņa īsajai prozai piemīt lakonisms, paradoksa elementi, vērojuma precizitāte. Lai dziļāk iekļūtu mūsdienu cilvēka garīgajā pasaulē, autors savus varoņus pārvieto groteskas un fantastikas, ironijas un satīras sfērā un tad atkal atgriež tos dzīvajā dabīgajā cilvēku pasaulē. Iznākusi A. Voltona īsprozas izlase «Bistams atklājums».

*Pazīstamā VDR rakstnieka un scenārista Z. Zakovska romānā «Nolādēta un mīlētā» attēlota kāda attāla pierobežas ciema Klosterdēres laužu dzīve piecdesmitajos gados. Romāna galvenā varone Elze Sarīšvērte pārcēlusies uz dzīvi pilsētā un strādā rūnīcā par metinātāju, taču pienākums pret dēliem un pret vecākiem liek viņai atgriezties dzimtajā ciemā, kur viņai jāsaduras ar dažādiem sociāliem un morāliem aizspriedumiem.

«Liktenu vergi. Srilankiešu proza». Grāmāta iekļauto darbu centrā ir ģimene.

I. BATARAGA, Preiļu rajona centrālās bibliotēkas vecākā bibliogrāfe

Ja ierocis agresīvās rokās

Ikdienā Viktors Karnickis, Preiļu rajona padomju saimniecības «Rudzāti» traktorists, mierīgi darija uzdotos darbus. Parasti klusēja pat tad, kad citi mehanizatori iekaisa. Bet, kad iemeta, tad gan viņa balss skanēja vai līdz pašai pamalei. Tad nereti izstrādāja arī visādus «numurus», kaut vai iekautīja savu sievu. Tāpēc pieredzēja arī ne mazumu nepatīkšanu. Starp citu — dažreiz pat gluži skaidrā prātā.

Pirms vairākiem gadiem V. Karnicki pieķēra malumeidības. Tas viņam bija smags trieciens — izmeta no medniekiem, nācās šķirties no bises. Loti gribējās tikt atpakaļ kolektīvā. Un tas laikam būtu arī izdevies, ja vien šo leceri nebūtu izjaucis skurbulis un tā radītā kuraža. Ieraudzīja toreizējo direktoru J. Bebrīšu, atcerējās nodarīto «pārestību» un — savu traktoru pagrieza viņa mašīnai virsū... Pēc tāda «numura» par atjaunošanu medniekos vairs nevēlēja būt nekādās runas.

Kārtējais iedzēšana — kārtējais brīnums. Smagi pieķēva savu tēvu. Sievasmātei ar traktoru sagrāva priekšnamu. Bet tas vainīgajam beidzās tomēr laimīgi — paglāba radu būšana.

Mazliet greizāk nōgāja, kad pagājušā gada pavasarī tagadējais direktors L. Spilis pieķēra krietnā zvingulī uz traktora. Tad par sodu vajadzēja trīs mēnešus kājot lauku brigādē. Tā bija laba mācība — V. Karnickis pārstāja dzert. Cilvēki jau sāka runāt, ka viņš patiešām sācis laboties.

Kad V. Karnicka traktoru nesēn nodeva kapitālremontā, viņu pašu aizsūtīja uz Vidu fermu pastrādāt par lopkopi. Viņš nebeļda — bērniem maize jāpelna, turklāt arī darbs pie mājas. Un te viņš palaida jau lielo plostu. Ceturtdiņā dienā, bet konkrēti — 11. janvāra vakarā, ciemojās pie slaucējas S. Golovenkovas

un viņas drauga K. Pudāna. Arī dzēra. Tad visi trīs kāpa mašīnā un brauca pie V. Karnicka. Jo viena pudele vēl bija. Gluži jāpabrīnās, kā V. Karnickis, sēdēdams pie stūres, kalmīvēta jauno zaporožecu neietrieca grāvi vai kādā kokā. No mašīnas mājas pagalmā esot gašdrīz vai izvēlies...

Tajā laikā televīzija rādīja franču filmu «Cilvēks, kas smejas». Sieva ar bērniem to skatījās, stipri apreibušā vīra

Skumji notikumi

vāvuļošanā daudz neklausījās. To gan ievēroja, ka trijotne tukšo trauku un spriez, kur un kā varēt «uztankoties» rīt...

Vīrs apreiba aizvien vairāk, un sieva nosprieda, ka visprātīgāk būs, ja pēc filmas pabaros savus lopņus un ar bērniem pārnakšnot dosies uz tuvinaim tēva mājām.

Nesot sienu no šķūņa uz kūti, izdzirda, ka istabā divas reizes izšauj. Ko tas varēja nozīmēt? Ieklausījās. Viss klusu. Pēc brīža atskanēja vēl viens šāviens. Un atkal klusums. Tā bija slikta pazīme. Bet pati iet uz istabu baidīās. Būs jau pārdzērušies, kļuvuši pavisam traki. No tādēm viņai, tai apzinīgajai, nekas labs nav sagaidāms. Tāpēc sūtīja 16 gadus veco meitu, lai pieiet pie loga un paskatās, ko viņi īsti dara.

Meita pastāstīja, ka Pudāns guļot uz divāna, bet blakus — Golovenkova, viņu apskāvisi. Jā, un Pudānam no galvas laikam tekot asinis.

— Bet tēvs tur ir?
Nē, tēvu neesot redzējusi.

— Ej un labi paskaties!
Nu meita stāstīja, ka tēvs guļot uz grīdas. Un arī laikam tekot asinis. Nu gan kavēties nedrīkstēja. «Laikam»

bija istenība. Vēl balgāka un nesaprotamāka. Istabā bija trīs mirušie.

Ieradās milicija un Preiļu rajona prokuratūras izmeklētājs A. Paura. Atrada pustukšu šnabja pudeli un konstatēja, ka saimnieks ar bīsi K. Pudānam iešāvis galvā, S. Golovenkova — krūtīs. Tad iegājās otrā istabā, bīse ielādējās vēl vienu patronu, atgriezies pie saviem jau beigtajiem pudeles draugiem noāvis vienu kāju un izdarījis pašnāvību.

Kāpēc notikusi tāda negēlība? To centās skaidrot jau tajā pašā naktī. Zaporožecā atrada tukšu šnabja pudeli. S. Golovenkovas dzīvoklī — otru tukšu pudeli. Dzēruši bija pamatīgi. Bet visvairāk apreibis — tieši V. Karnickis. Bet kāpēc viņš meklēja un laida darbā ieroci? Tas vēl šodien nav īsti skaidrs, notikušo izmeklē. Aizdomas, ka vainojama vienīgi pārdzēšanās.

Lai izmeklēšana turpina savu darbu. Mēs pievērsīsimies citam aspektam. Sieva abgalvo: neesot zinājusi, ka vīram ir ierocis. Ja tā ir taisnība, tad viņas sirdsapziņa var būt mierīga. Ja tomēr nav taisnība, tad viņa daļēji ir atbildīga par notikumu. Labi pazīstot vīra agresivitāti dzērumā un ļaujot viņam turēt ieroci, būtu izdarīts smags grēks. Labot, protams, vairs neko nevar. Taču uz priekšu skatīties gan ir nepieciešams.

Tā sakot, ka pasauli aizvien diemžēl vēl klaino neregistrēti medību ieroci. Tos gan slepeni tur, gan arī atrod nērk un pārdod. Un nedod dievs, la tie nokļūst agresīvās rokās! Par tādām gadījumiem nedrīkst klusēt. Pat visuvākie cilvēki. Lai nav jāmaksā ar asniem, kapu kopinām un tuvinieku asarām.

V. POPOLS
(«Cīņa»)

Redaktors P. PIZELIS

Sludinājumi

**KRĀSLAVAS RAJONA
DZĪVOKĻU UN
KOMUNĀLĀS
SAIMNIECĪBAS
RAZOSANAS APVIENĪBAS
PIEMINEKĻU CEHS**

pieņem pasūtījumus mozaikas pieminekļu un kapakmeņu izgatavošanai. Ir jauni pieminekļu paraugi. Izziņas pa tālruni 24449.

**PREIĻU RAJONA
BRĪVPRĀTĪGO
UGUNSDZĒSĒJU
BIEDRĪBA**

mūrē krāsnīs.

Kieģeļus piegādā pasūtītājs.

Uzziņas sniedz Preiļos, brīvprātīgo ugunsdzēsēju biedrībā, Nākotnes ielā; zvanīt pa tālruni 22568.

**Sakarā ar TAUTAS DEJU
ANSAMBLI «SILAVA» 10
GADU JUBILEJU lūdzam
visus bijušos «silaviešus» ierasties Līvānu kultūras namā šī gada 4. februārī plkst. 20.00 2. stāvā.**

Līvānu kultūras nama administrācija

**CĪENIJAMIE RAJONA
IEDZĪVOTĀJI!**

Lūdzam jūs nodot tukšās pudeles (tilpums — 0,5 litri), lai tās varētu savlaicīgi saņemt produkcijas piegādātāji.

Stikla taru pieņem taras pieņemšanas punktos, visos lauku veikalos, kā arī Līvānu pilsētās 17. veikalā un Preiļu pilsētās 2., 3., 5. veikalos neierobežotā daudzumā.

Rajona patērētāju biedrību savienības valde

Tā kā dārzniekam pār ceļu likst Augļu pilni visi rudens rīti. Šodien aizejot tev pēdās krit Gadi, soli steigas pierakstīti.

(F. Bārda)
Mēs klusējot nolīcam galvas uz mūžu atvadoties no Pilsoņu kara dalībnieka, latviešu sarkanā strēlnieka JĀNA SKRUDE-RA—PRIKŪLA un izsakām dziļu līdzjūtību piederīgajiem.

Padomju saimniecības «Rudzāti» administrācija, partijas pirmorganizācija, arodkomiteja

Izsakām dziļu līdzjūtību Albertam Batnam sakarā ar SIEVAS nāvi.

Remontu un mehāniskā iecirkņa kolektīvs

Līdzjūtības

27. janvāri no plkst. 10.00 līdz 14.00 33. tehniko apkopju stacijā (Rožupes ciema Pēterniekos) PĀRDOS automašīnas par komisijas cenām. Daugavpils tehniko apkopju stacijas administrācija

28. janvāri Preiļos pie universālveikala PĀRDOS 'Langedeiker Decema', 'Langedeiker Dayer', 'Dayerwels' vēlo kaposu un 'Nantes' burkānu sēklas. Izsūta arī pa pastu. Rakstīt: 229618, Jelgavas raj., Ozolnieki, Liepu ielā 6. V. Andžāns.

PĀRDOD lauku māju K. Marķa kolhozā. Telefons 55628. Kokins.

Smelgs lakstīgala un dzeguze sauks, Rīta gaviles atskanēs birzi, Tikai tevi šī dziesma vairs neatsauks.

(V. Plūdonis)
Sāpju brīdī esam kopā ar Ritu Batņu, no MASAS uz mūžu atvadoties.

Līvānu elektrisko tīklu rajona kolektīvs

Aizkrīt man zemes vārti, Pazūd zemes atslēdziņa.

(T. dz.)
Apliecinām savu līdzjūtību LEONIJAS BATŅAS tuviniekiem, no viņas uz mūžu atvadoties.

Preiļu pilsētas bērnudārgu kolektīvi

LEŅINA

MŪSU ADRESE:
228250, Preiļos,
Komjaunatnes ielā 1.

KAROGS

REDAKCIJAS TALRUŅI: redaktors — 22059, redaktora vietnieki — 21996, partijas dzīves un padomju celtniecības nodaļa — 22154, agrorūpnieciskā kompleksa, sporta, skolu un jaunatnes dzīves nodaļas — 21759, rūpniecības, celtniecības un kultūras nodaļas — 21985, fotokorespondents — 22203, korektori, gramatvedība, uzziņas par sludinājumiem — 22305.

Laikraksts iznāk otrdienās, ceturtdienās un sestdienās latviešu un krievu valodās. Iespiests Latvijas izdevniecību, poligrāfijas un grāmātu tirzniecības ražošanas apvienības Daugavpils tipogrāfijā (Daugavpils, Valkas ielā 1). Izdevniecība «Zvaigzne» (Rīga, M. Gorkija ielā 105). Viena nos. iespiedloksne, Ofsetiespiedums.

«Ленина Карогс» («Ленинское Знамя»). Газета Преильского районного комитета КП Латвии и районного Совета народных депутатов на латышском языке.

Metiens 14 348 eksemplāri (latviešu valodā — 10 094 eks., krievu valodā — 4 254 eks.).
Indekss 68169.

Pas. 145.